

VERKIEZINGS

PROGRAMMA

D66 2018-2022

BERKELLAND

LIJST 2

D66

D'RAN

Inhoud

WAAR GAAT HET D66 OM?	4
<i>Democratisch</i>	4
<i>Direct</i>	4
<i>Duidelijk</i>	4
ALGEMEEN BESTUUR	5
<i>Openbaarheid</i>	5
<i>Andere wijze van informatie verzamelen door raad</i>	5
<i>Dienstverlening naar de inwoner</i>	5
<i>Burgerinitiatief</i>	5
<i>Regionaal samenwerken</i>	6
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	7
<i>Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland</i>	7
<i>Makkelijker melden</i>	7
<i>Sociale veiligheid</i>	7
<i>Lik op stuk beleid</i>	7
WEGEN EN VERKEER	8
<i>Verkeersveiligheid</i>	8
<i>Bereikbaarheid</i>	8
<i>Verkeersveiligheid in woonwijken</i>	8
<i>Regionaal/ landelijk verkeersbeleid</i>	9
ECONOMISCHE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID	10
<i>Economische agenda</i>	10
<i>Ruimte om te bouwen</i>	11
<i>Werkgelegenheid</i>	11
<i>Agrarische aangelegenheden</i>	11
ONDERWIJS	13
<i>Investeren in onderwijs loont</i>	13
<i>Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt</i>	13
<i>Goede huisvesting</i>	13
<i>Digitale leeromgeving</i>	14
<i>Passend onderwijs</i>	14
<i>Aandachtsgebieden in het onderwijs</i>	14
<i>Openbaar onderwijs</i>	14
<i>Brede School</i>	14
<i>Leerplicht en zorg</i>	14
ZORG, WELZIJN EN INKOMEN	16
<i>Algemeen</i>	16
<i>Sterke, toegankelijke dienstverlening</i>	16
<i>Privacy</i>	17
<i>WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning)</i>	17
<i>Onafhankelijke cliëntondersteuning</i>	17
<i>Ondersteuning Thuis</i>	18

<i>Effectieve hulp voor gezinnen</i>	18
<i>Goede geestelijke gezondheidszorg voor de jeugd</i>	18
<i>Niet tussen wal en schip als je 18 wordt</i>	19
<i>Meer denkkracht van jongeren</i>	19
<i>Verevening kosten jeugdzorg</i>	19
<i>Samen gezond ouder worden en langer thuis wonen</i>	19
<i>Tegengaan van eenzaamheid onder ouderen</i>	20
<i>Dementerende ouderen</i>	20
<i>Mantelzorg</i>	20
<i>Vrijwilligerswerk</i>	21
<i>Kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt</i>	21
<i>Armoede en schulden</i>	21
CULTUUR EN RECREATIE	23
<i>Openbare bibliotheek</i>	23
<i>Cultuur- en muziekeducatie</i>	23
<i>Cultureel erfgoed</i>	23
<i>Sport</i>	24
<i>Accommodatiebeleid</i>	24
<i>Recreatie en toerisme</i>	25
MILIEU	26
<i>Milieubeleid</i>	26
<i>Natuurbescherming</i>	26
<i>Openbaar groen</i>	26
<i>Hondenbelasting</i>	27
<i>Energie</i>	27
<i>Vuilverwerking</i>	27
<i>Asbestsanering</i>	27
RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING	29
<i>Woningbouw</i>	29
<i>Kleine kernen</i>	30
<i>Buitengebied</i>	30
FINANCIËN EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	31
<i>Financiën</i>	31
<i>Begrotingsuitgangspunten</i>	31
<i>Belastingen en leges</i>	31
<i>Begroting en lastendruk</i>	31
<i>Aanbestedingsbeleid</i>	32
<i>Schatkistbankieren en maatschappelijk rendement</i>	32
RICHTWIJZERS	33

“Wij zijn een partij van levende idealen, niet van een vastgeroeste ideologie. We zijn denkers en doeners zonder dogma’s. Wij kijken naar de toekomst: daarom zijn we voor gelijke kansen. In het onderwijs en in Europa. Wij geven antwoord op de vragen van nu, met de inzichten van nu. En dat is niet altijd comfortabel. Maar dát is wat we zijn. Dat is wat we willen zijn!”

*Alexander Pechthold
Congres november 2017*

WAAR GAAT HET D66 OM?

Democratisch

Eén persoon, één stem! Wij vertrouwen erop dat mensen zelf eerst hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Zeker als het gaat om hun eigen omgeving en eigen leven. Belangrijk is dat mensen zoveel mogelijk dichtbij hun huis zelf hun zaken kunnen regelen. Voor hen die daartoe niet (meer) in staat zijn, moet begeleiding beschikbaar zijn zodat zij op maximale wijze regie over hun leven kunnen voeren.

D66-bestuurders staan open voor meningen van hun leden en die van de inwoners van Berkelland. Zij willen graag hun mening horen en vragen beantwoorden in de raad, in de commissies, bij ledenvergaderingen en bij toevallige ontmoetingen. Wij leggen op deze wijze bijna dagelijks verantwoording af. De contacten met inwoners sterken ons om de juiste keuzes te blijven maken.

Direct

D66 heeft een open en vernieuwende houding. Wij weten dat mensen betrokken zijn bij hun eigen woon- en werkomgeving. Wij werken aan concrete oplossingen. We moeten doorzettingsmacht en snelheid tonen. We willen optimaal oplossingsgericht werken, waarbij we niet terugkijken, maar vooruitzien. We staan voor het algemeen belang en we hebben grote aandacht voor de positie van het individu en waar mogelijk willen we bijdragen aan oplossingen. D66 draagt op een respectvolle manier haar standpunten uit en vreest niet voor confrontaties. In haar optreden en handelen kiest D66 voor de directe weg en voor een pragmatische aanpak.

Duidelijk

Dit programma geeft aan hoe D66 in de gemeente Berkelland de komende vier jaren wil handelen. Het programma is niet volledig, omdat er in die periode rekening moet worden gehouden met onvoorziene zaken. Ook dan handelen we in lijn van de D66-richtingswijzers en betrekken daarbij meningen van onze leden en kiezers; duidelijk en transparant. D66 is voor alle inwoners van Berkelland.

D66: democratisch, direct en duidelijk!

ALGEMEEN BESTUUR

De afgelopen decennia is in Nederland -dus ook in Berkelland- de verhouding tussen inwoners en de gemeente drastisch veranderd. Inwoners verwachten een goede dienstverlening, met het betere bedrijfsleven als voorbeeld. D66 vindt daarbij klantvriendelijkheid buitengewoon belangrijk; uitstekende communicatie is daarbij noodzakelijk. D66 blijft zich hiervoor maximaal inzetten.

De veranderde verhouding betekent dat “invloed” steeds meer opgeknipt wordt. Dat vinden wij een goede zaak! Onze basishouding is dat we “macht” kunnen en willen loslaten. We vertrouwen juist op de samenwerking met inwoners met een gezamenlijk resultaat. Hierbij past actief experimenteren. Alle betrokkenen leren ervan en de ervaringen staan hierbij centraal. Continu leren en dit blijven herhalen vervangt het klassiek beleid maken.

Openbaarheid

Nota's, bestemmingsplannen en andere beleidsstukken dienen tijdig openbaar gemaakt te worden. Belanghebbenden moeten zowel in de commissie- als in raadsvergaderingen in kunnen spreken.

Inwoners moeten in een vroeg stadium betrokken worden bij het ontwikkelen van beleid. Uitgangspunt is openheid en actieve voorlichting via informatiebijeenkomsten, papier en sociale media. Ook moet het proces naar besluitvorming eenvoudig te volgen zijn.

Andere wijze van informatie verzamelen door raad

De D66-fractie wil dat inwoners actief meepraten. De huidige vergaderstructuur moet veranderen. D66 wil bij wijze van experiment geschikte thema's met betrokken inwoners, deskundigen, medewerkers van de gemeente en zogenaamde tegendenkers bespreken op deze manier wordt de input van alle betrokkenen gebruikt voordat er een beleidsvoorstel geschreven wordt. Bij voorkeur op een neutrale locatie buiten het gemeentehuis. Een goed voorbeeld van zo'n thema is “woningbouw” of “herinrichting van het buitengebied”.

Dienstverlening naar de inwoner

De inwoner verwacht een goede service van de gemeente. De inwoner maakt gemiddeld minder dan één keer per jaar gebruik van de diensten op het gemeentehuis. De centrale dienstverlening op het gemeentehuis in Borculo is dan ook voor de meeste inwoners geen probleem. Steeds meer zaken kunnen worden digitaal afgehandeld worden. Voor degene die dit moeilijk vinden is één telefoontje genoeg naar de gemeente om het gevraagde formulier via de post te krijgen. D66 wil dat er maatwerk geleverd wordt als een groep of individu niet in staat is om in Borculo te komen.

Burgerinitiatief

D66 heeft gepleit voor een andere opzet van het burgerinitiatief. Inwoners hebben vele ideeën maar komen niet zover dat er een burgerinitiatief wordt ingediend. D66 wil dat er meer ideeën worden uitgevoerd. In de nabije toekomst wil D66 dat door inzet van een “inwonersjury” ideeën van Berkellanders door Berkellanders worden beoordeeld in plaats van door de gemeente (naar voorbeeld van de gemeente Gouda). Deze laagdrempelige en transparante manier van toekennen van goede ideeën krijgt daarmee gestalte.

Regionaal samenwerken

D66 is geen voorstander van een forse delegatie van gemeentelijke bevoegdheden aan een interlokaal niet democratisch gekozen samenwerkingsverband zoals de regio Achterhoek. Wij zien meer effect in effectieve samenwerkingscontracten gericht op concrete projecten die door de raad goed gecontroleerd en aangestuurd kunnen worden. D66 vindt dat Berkelland een omvang heeft die goed past bij de taken die de gemeente moet uitvoeren en waarvan we weten dat die ook de komende jaren nog op ons afkomen. Daarnaast is Berkelland één van de grootste tien plattelandsgemeente van Nederland. D66 is tegen een nieuwe verdergaande gemeentelijke herindeling.

- Samen met de inwoner op weg naar nieuwe bestuurlijke verhoudingen
- Andere vergaderopzet: experimenteren op thema met inwoners, deskundigen en tegendenkers, meer inspraak inwoners
- Drie niveaus van dienstverlening: centraal/ digitaal/ aan huis
- Verder terugdringen regeldruk en bureaucratie
- Nieuwe opzet burgerinitiatieven
- Niet herindelen maar samenwerken

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland

Berkelland is na opschaling een onderdeel van de veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland (VNOG). Dit is voor de inwoner een ver-van-mijn-bedshow. Het is belangrijk dat er snel en goed opgetreden wordt door de brandweer en politie. Zij moeten wel in staat blijven om goed hun waardevolle werk te doen. Berkelland betaalt meer dan voorheen, maar krijgt steeds minder hiervoor terug. D66 blijft zich hiertegen verzetten.

Makkelijker melden

D66 wil dat iedereen in Berkelland veilig kan zijn. Veiligheid is een gevoel. Inwoners die zich onprettig voelen of zelfs situaties als bedreigend ervaren moeten hun ervaringen melden. Eén telefoontje is voldoende om dit probleem bespreekbaar te maken om daarna met begeleiding de weg naar de oplossing te vinden. Afhankelijk van de situatie direct bij de politie, de huisarts, de medewerker van het gebiedsteam, de medewerker van het zorgteam of bij de vertrouwenspersonen van de (sport)vereniging. Wij verwachten een actieve rol van de gemeente in de wijk, die naast het ontvangen van meldingen ook werkt naar een integrale oplossing met de melder en de ketenpartners.

Sociale veiligheid

Woninginbraken, intimidaties door inwoners onderling en toenemende criminaliteit, verminderen het veiligheidsgevoel. Voorkomen is beter dan genezen; D66 wil blijven inzetten op projecten die gericht zijn op preventie zoals de Buurtswhatsapp. Het voorkomen van woninginbraken, het niet respectvol benaderen van mede-inwoners, vandalisme en het tegengaan van de groeiende ernstige criminaliteit is een zaak voor alle inwoners en bestuurders in Berkelland. In nauwe samenspraak met de specialisten op de verschillende thema's en betrokken inwoners moet een oplossing gevonden worden. Speciale aandacht vereist de hennepcultuur en de productie van chemische drugs in leegstaande panden en de daarmee verband houdende stort van chemicaliën.

Lik op stuk beleid

Wie uiteindelijk niet wil horen, moet het maar voelen. De inwoner mag rekenen op handhaving bij kleine criminaliteit/vandalisme en verstoring van de openbare orde. Tijdig ingrijpen door de ouders, school, hulpverlening en politie is belangrijk. Politieoptreden is net zo belangrijk als het tactvol optreden door ouders en voogden. Deze laatste zijn echter wel verantwoordelijkheid voor het gedrag van hun minderjarig kind. Zij kunnen ondersteuning krijgen indien dit uit de hand dreigt te lopen. Ook de jongeren zelf zijn verantwoordelijk voor hun gedrag. Bij misdragingen wordt het 'HALT-project' is als 'pre justitieel' instrument ingezet. Dit moeten we handhaven omdat het werkt.

WEGEN EN VERKEER

Verkeersveiligheid

Fietsers, voetgangers, rolstoelgebruikers, ouderen en jonge kinderen zijn kwetsbaar in het verkeer. Waar deze ruimte wordt gedeeld met gemotoriseerd verkeer, moet dat extra onder de aandacht worden gebracht voor de inrichting.

Centrumzones moeten toegankelijk en verkeerssluw zijn en voorzien van voldoende gratis parkeergelegenheid.

Bij onveilige verkeerssituaties moet advies gevraagd worden aan Veilig Verkeer Nederland. Het verstrekte advies dient in de besluitvorming betrokken te worden.

Veiligheid op wegen/ themabijeenkomsten deelnemers

De hoeveelheid verkeer neemt toe. Ook is er een verjonging van automobilisten en een vermeerdering van het aantal e-bikers en scootmobielen. D66 stelt voor om voor onervaren autobestuurders een extra rijvaardigheidstraining (slipcursus) te organiseren om de effecten van snelheid te ervaren. Voor de e-bikers en scootmobielen worden bijeenkomsten georganiseerd over zichtbaarheid in het verkeer, de verkeersveiligheid en effecten van snelheid.

Bereikbaarheid

Mobiliteit en duurzaamheid zijn twee kanten van de medaille. Rechts kiest asfalt en links wil openbaar vervoer. Bij beide varianten kunnen kanttekeningen worden geplaatst. Ze zijn vaak slecht voor het milieu, het landschap en de gezondheid. Als het gaat om bereikbaarheid zijn wegen en openbaarvervoer belangrijk, maar lossen het probleem maar voor een deel op. Daarom staat voor ons het voorkomen van verplaatsen als één van de oplossingen hoog op de agenda. Wij willen wonen, werken en recreëren weer dicht bij de mensen brengen. Dat vermindert de behoefte aan mobiliteit. Wijken, dorpen en kernen moeten meer in hun eigen behoefte gaan voorzien. Breedband, als het gaat om het stimuleren van thuiswerken, is daarin een belangrijke voorziening. Evenals dekking van het mobiele netwerk. Daarnaast zijn voor verplaatsing over kortere afstanden initiatieven zoals regiotaxi en buurtbus belangrijke voorzieningen in een grote plattelandsgemeente als Berkelland.

Verkeersveiligheid in woonwijken

Het inrichten van wijken en centrumzones als woonerf met een 30km snelheidslimiet bevordert de leefbaarheid en veiligheid. De aanleg van verkeersremmende maatregelen (snelheidsremmers) zoals drempels moet weloverwogen plaatsvinden. Het aanleggen van (te veel) verkeersdrempels is net zomin effectief als het (allemaal) afbreken daarvan. Er zijn meer mogelijkheden om wegen veilig in te richten. Iedere situatie dient goed geanalyseerd te worden en moet leiden tot maatwerk. De 30km zones moeten duidelijk herkenbaar zijn en niet alleen door het plaatsen van verkeersborden, maar ook door middel van inrichting en duidelijk herkenbare bestrating om schijnveiligheid te voorkomen. De politie dient hier frequent te controleren om de leefbaarheid te verhogen.

Regionaal/ landelijk verkeersbeleid

De visie van de gemeente Berkelland op het verkeersbeleid moet aansluiten op de gewenste ruimtelijke en economische ontwikkelingen in de regio. De contouren van de nieuwe N18 beginnen zich duidelijk in het landschap af te tekenen en in 2018 wordt deze nieuwe weg geopend. De N315 wordt aangepast om het verwachte grotere verkeersaanbod veilig te kunnen verwerken. Veilige rotondes bij Noordijk en Borculo zijn inmiddels gerealiseerd. De verdere verkeersafwikkeling op het onderliggende wegennet vereist ook na de oplevering de nodige aandacht. Speciale aandacht wil D66 voor de inrichting van de oude N18 door de kern van Eibergen en de entrees van de kern bij de Berkelbrug en de kruising bij het Assink. Welke extra maatregelen op de overige wegen uiteindelijk nodig zijn, zal ook afhangen van het opwaarderen van de Deventerkunsweg tot een ontsluitingsweg voor de Laarberg en het buitengebied van Berkelland. D66 is hier voorstander van. Ook zullen vervolgmaatregelen afgestemd moeten worden op de situatie zoals die zich op dat moment voordoen in de praktijk. Verkeersveiligheid staat voorop, evenals de duurzame inpassing van deze verkeersmaatregelen.

D66 D'ARAN

- Extra aandacht voor kwetsbare groepen verkeersdeelnemers
- Voorkomen van overbodige mobiliteit. Werken, wonen en recreëren zo dicht mogelijk bij de mensen en terug in de wijk, dorp en stad
- 30km zones op maat inrichten
- Handhaving snelheid in de wijken
- Deventerkunsweg opwaarderen tot 80 km provinciale weg
- Een onderliggend wegennet dat aansluit op de veranderde verkeersafwikkeling van de nieuwe N18. Veilig en duurzaam ingepast in de omgeving
- Aandacht voor inrichting oude N18 door Eibergen en bij de entrees van de kern

ECONOMISCHE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

De gemeente Berkelland kent een gevarieerd economisch profiel. Naast (Smart) industrie en dienstverlening spelen toerisme en agrarische activiteiten een grote rol. Deze spreiding over sectoren geeft zeer veel ontplooiingskansen, maar vraagt van de gemeente veel deskundigheid ten aanzien van de sectoren. Op de afdeling Economische Zaken zijn zaken als het scheppen van een goed ondernemersklimaat, centrumvisie, centrummanagement, bedrijvenparkmanagement, werkgelegenheidsbeleid, ontwikkeling toeristische en industriële beleidsvisie vormgegeven in een economische visie. Echter niet vanaf de tekentafel, maar in nauwe samenspraak met betrokken ondernemers. Er is dan ook een goede aansluiting met de economische visie van de gemeente Berkelland en de Agenda 2020 van het Platform BV Berkelland. Er is nadrukkelijk gekeken naar regionale, provinciale, landelijke en Europese ontwikkelingen en de kansen, maar ook bedreigingen die deze ontwikkelingen met zich meebrengen voor Berkelland. De samenwerking die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden in Platform BV Berkelland is een groot succes gebleken en moet dan ook verder worden uitgebouwd. Het betreft werkgelegenheid, school en bedrijf, bedrijvenparken, centra en toerisme, regio en euregio.

Vele vraagstukken zijn in het verleden vanuit een ruimtelijke of sociale/welzijn invalshoek aangevlogen. De economische aspecten zijn vaak niet of onderbelicht waardoor vele kansen zijn blijven liggen en afwegingen tot verkeerde besluiten hebben geleid. In deze periode is daar opnieuw sterke verbetering gekomen. Bij veel vraagstukken is nu de economische paragraaf onderdeel van de totale besluitvorming geworden, waardoor een betere besluitvorming plaats vindt.

D66 wil een pro-actieve en éénduidige opstelling richting de ondernemers vanuit een positieve grondhouding. Niet tegenover elkaar, maar naast elkaar aan tafel. Denken vanuit mogelijkheden.

Economische agenda

D66 wil de stimulering van de werkgelegenheid voortzetten, het binnenhalen van nieuwe bedrijven en faciliteren van de uitbouw van bestaande bedrijven. Vervolgens het verbinden tussen onderwijs en bedrijfsleven, het aanjagen van innovatie en kennisdeling, het verduurzamen van de Berkellandse economie en een bijdrage leveren aan het maatschappelijk betrokken ondernemen.

De projecten die de afgelopen jaren door ondernemers, gemeente – en bij een groot aantal projecten ook door inwoners - zijn opgepakt, zijn talrijk. Veel projecten zijn nu in uitvoering en zijn over meerdere jaren uitgesmeerd. Zonder uitputtend te zijn gaat het om: aanleg breedband buitengebied en industrieterreinen, keurmerk veilig ondernemen, revitalisering bedrijfsterreinen en centra, duurzaamheidsscans, innovatieprojecten, het instellen van een ondernemersfonds, koopzondag, realiseren CVJO centrum voor jong ondernemerschap, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, werkgelegenheidsprojecten, intensivering van de contacten met Duitsland en fysieke/economische verbinding tussen MORE en centrum Ruurlo.

Het resultaat is een tweede plek in Gelderland en zevende plek landelijk als MKB vriendelijkste gemeente. D66 wil ambitieus hierin blijven en streeft naar de eerste plek!

Ruimte om te bouwen

Net als bij het woningbouwbeleid zien we dat de aantrekkende economie in combinatie met de realisatie van de N18 leidt tot een vraag naar bedrijfsterreinen die niet in de huidige beleidsinzichten en -prognoses is meegenomen. D66 wil dat dit onderwerp op agenda wordt geplaatst. Het realiseren van nieuwe bedrijfsterreinen is de basis voor werkgelegenheid en daarmee het vitaal en leefbaar houden van onze kernen. Veel leegstand door de crisis, - zoals bijvoorbeeld op de Kieffe (Interwand) - is bijna geheel ingevuld. Ook wil D66 bestaande bedrijven buiten de bedrijfsterreinen, die qua omvang niet meer te verplaatsen zijn, zoveel mogelijk ruimte bieden op de huidige locaties uiteraard in goede samenspraak met andere belanghebbenden.

Werkgelegenheid

De komende jaren zal de vraag naar personeel fors toenemen. Nu al kunnen veel vacatures niet ingevuld worden en dan betreft het niet alleen de bouw, techniek en de zorg. We blijven ons inzetten aan verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, hetgeen een continu proces zal zijn. (Zie ook onderwijs en armoedebeleid) Naast de broodnodige vakmensen en productiemedewerkers is er behoefte aan hooggekwalificeerd personeel. Niet voor niets staat de Achterhoek na de regio Eindhoven en Twente op de derde plaats als het gaat om het aantal aangevraagde patenten. De profilering van de Achterhoek als de stage- en afstudeerregio kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren. De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet ten aanzien van de rol van overheden - verantwoordelijk voor verschillende groepen op de arbeidsmarkt – en hoe we onze werkgeversdienstverlening hebben ingericht in het WSPA (Werkgevers ServicePunt Achterhoek). Eenduidig met één loket, één instrumentarium en één aanspreekpunt voor alle doelgroepen. De start is redelijk succesvol geweest en door de werkgevers beloond met het cijfer 7,5. Een positief begin met ruimte voor verbetering. Frustrerend is daarbij met name het zwalkende beleid van de rijksoverheid. Hierdoor moeten we onze plaatselijke inzet steeds aanpassen aan de nieuwste landelijke inzichten. We moeten blijven zoeken naar oplossingen die in de arbeidsmarktregio Achterhoek effect sorteren.

Agrarische aangelegenheden

Het gezicht van Berkelland wordt voornamelijk bepaald door het agrarische gebruik van grond. Binnen de agrarische sector vindt al enige jaren een grote herstructurering plaats, die naar verwachting de komende jaren versneld zal plaatsvinden. (Zie onder buitengebied). Het aantal agrariërs zal de komende jaren sterk afnemen. Bij sommige blijvende bedrijven zal schaalvergroting en intensivering plaatsvinden. Groei zal vaak kunnen, maar D66 wil geen megastallen. Andere bedrijven zullen kiezen voor extensivering en/of zich verbreden op andere vormen van inkomsten, bijvoorbeeld recreatie, zorg, natuur- en landschapsonderhoud. Mogelijk zullen ook nieuwe innovatieve ontwikkelingen als vertical farming een kans bieden. Vrijkomende agrarische bebouwing mag onder voorwaarden hergebruikt worden voor niet agrarische activiteiten. De huidige voorwaarden zijn een goede basis om mee te werken. Als er toch aanpassingen plaats vinden, moeten die altijd worden afgewogen tegen de belangen van landschappelijke waarden, natuur, centra en bedrijfsterreinen. Als eerste aanspreekpunt dient de gemeente de noodzakelijke duidelijkheid te scheppen richting ondernemer. Daar waar belangen tegenstrijdig zijn moet de gemeente alles in het werk stellen om aanvaardbare alternatieven te zoeken. Naast het behoud van inkomen en leefbaarheid op het platteland dienen duurzaamheid en maatschappelijke relevantie daarbij centraal te staan.

- Verder gaan met de succesvolle samenwerking op vijf hoofdthema's binnen Platform BV Berkelland;
- Ruimte op bedrijfsterreinen en bij bestaande bedrijfsbebouwing voor uitbreiding
- Economische aspecten mee laten wegen bij relevante vraagstukken
- Pro-actieve en positieve éénduidige opstelling richting ondernemers
- Werkgelegenheid blijven stimuleren vanuit het WSPA
- Verbeteren van het ondernemersklimaat
- Verduurzamen Berkellandse economie en maatschappelijk betrokken ondernemen
- Verbinden onderwijs – bedrijfsleven
- Groei van agrarische bedrijven, maar geen megastallen

ONDERWIJS

Voor D66 is goed onderwijs de motor van de nieuwe welvaart, economische en persoonlijke groei. Onderwijs leidt mensen naar en op de arbeidsmarkt. Goed onderwijs bereidt mensen voor op een steeds meer internationale samenleving. Goed onderwijs is ook de motor van ieders persoonlijke ontwikkeling en geluk. Mondigheid, zelfstandigheid en betrokkenheid spelen daarbij een cruciale rol. Onderwijs moet mensen stimuleren en de kans bieden het beste uit hun talenten te halen, een leven lang.

Investeren in onderwijs loont

D66 is dé onderwijspartij. Investeren in onderwijs levert op langere termijn meerwaarde op. Het is de manier om een grotere economische groei tot stand te brengen en om de huidige vraag naar personeel te kunnen faciliteren. De komst van het onderwijsplein in Neede is een belangrijke stap voor behoud van goed (technisch) vmbo-onderwijs in Berkelland; een veel gevraagde (voor) opleiding door het Achterhoekse en Twentse bedrijfsleven.

Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt

Tegen de achtergrond van de daling van het aantal leerlingen in Berkelland met 30% is goede samenwerking tussen onderwijsrichtingen en het bedrijfsleven noodzakelijk. Met onder andere de realisatie van het onderwijsplein wordt actief ingezet op een betere aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook in de andere scholen voor voortgezet onderwijs moet geïnvesteerd worden ten aanzien van aansluiting op de arbeidsmarkt. Dit is een belangrijk wapen tegen jeugdwerkloosheid. De gemeente neemt een actieve rol in het bevorderen van deze aansluiting, bijvoorbeeld door het stimuleren van stageplekken, het ondersteunen van werkleertrajecten en het bijeenbrengen van bedrijven en scholen. Ook in het afstemmen van opleidingsaanbod en arbeidsmarktvrage neemt de gemeente, wat D66 betreft, een actieve houding aan. Platform BV Berkelland, het WSPA (Werkgevers Servicepunt Achterhoek) en het Werkbedrijf/POA, zijn de plekken waar de gemeente zich actief inzet.

Goede huisvesting

D66 vindt goed onderwijs en goed geoutilleerde scholen belangrijk. De gemeente moet zich inspannen voor goede en veilige huisvesting van scholen. De gemeente heeft een faciliterende taak wat betreft de onderwijshuisvesting. Leerlingprognoses zijn bepalend voor de huisvestingsbehoefte en het is aan de schoolbesturen om plannen te maken voor adequate huisvesting. De gemeente heeft echter wel - mede op verzoek van het basisonderwijs - een regisserende en verbindende rol om het proces in goede banen te leiden vanwege de afname van het leerlingenaantal en de samenhang van scholen met andere voorzieningen. De Onderwijsvisie Berkelland is wat ons betreft een dynamisch document waarmee we de komende jaren per kern mee verder kunnen, samen met scholen, inwoners en maatschappelijke partners. De eerste positieve, concrete resultaten, zoals de bouw van VCO Sterrenpallet in Eibergen zijn zichtbaar. Speciale aandacht daarbij is voor goed onderwijs in het buitengebied van een grote plattelandsgemeente als Berkelland.

Digitale leeromgeving

D66 wil graag dat scholen gestimuleerd worden onderwijs ook via de digitale weg aan te bieden. Het veelvoud aan materialen in een digitale leeromgeving doet recht aan de verschillen tussen kinderen en maakt maatwerk gemakkelijker.

Passend onderwijs

Door de wetgeving in het kader van passend onderwijs zullen meer kinderen met een beperking het reguliere onderwijs volgen. Dit vraagt bijzondere inspanning van scholen en samenwerking met andere instanties. D66 wil voorkomen dat we het wiel opnieuw moeten uitvinden (gedeeltelijk kunnen we dit waarschijnlijk niet voorkomen). D66 wil daarom gebruik maken van de aanwezige expertise binnen het huidige onderwijsdomein. D66 streeft ernaar ieder kind passend onderwijs te kunnen bieden in de buurt. Dit geldt ook voor het VSO onderwijs, met extra aandacht voor de aansluiting met de arbeidsmarkt.

Aandachtsgebieden in het onderwijs

Respectvol omgaan met mensen uit andere culturen, rechtvaardige verhoudingen tussen arm en rijk en verantwoord omgaan met water, energie en natuur moeten in het onderwijs aan bod komen.

Daarnaast zullen door de inzet van Muziek & Kunstwijs op de basisschool alle leerlingen in aanraking gebracht worden met muziek en kunst. Op het gebied van techniek moet het Technieklokaal zijn belangrijke rol blijven vervullen. Sport, bewegen en een gezonde leefstijl zijn eveneens erg belangrijk voor de jeugd, daarom zijn wij voor de blijvende inzet van combinatiefunctionarissen om deze aandachtsgebieden een extra impuls te geven.

Openbaar onderwijs

Het openbaar onderwijs is voor iedereen toegankelijk en wordt gekenmerkt door openheid, ontmoeting, wederzijds respect, veelzijdigheid, algemene benoembaarheid en democratische controle. Dientengevolge blijft D66 zich inzetten voor instandhouding en ondersteuning van openbaar onderwijs in Berkelland.

Brede School

D66 is voorstander van zogenaamde brede scholen en IKC-ontwikkeling; scholen waar aan kinderen een totaalpakket aan ontwikkelingsmogelijkheden wordt aangeboden. Naast het regulier onderwijs biedt de brede school ook kinderopvang, voorschoolse educatie, buitenschoolse opvang, sport en cultuur. Door dit brede aanbod kan de school beter inspelen op individuele behoeften van een kind, talenten stimuleren en eventuele achterstanden tijdig signaleren en aanpakken.

Leerplicht en zorg

De taakinvulling van de leerplichtambtenaar wordt vastgesteld door de gemeente. D66 hecht sterk aan een functie waarbij samenwerking en bereikbaarheid voorop staat. Het bestrijden van vroegtijdige schooluitval en verzuim zijn van primair belang. De school is vaak een vindplaats van bredere gezinsproblematiek.

- Goede aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt
- Goede huisvesting
- Leerlingen op en rond school in aanraking brengen met muziek, kunst, techniek, sport, bewegen en een gezonde leefstijl.
- Goede aansluiting onderwijs en zorg

ZORG, WELZIJN EN INKOMEN

Algemeen

D66 wil dat iedereen meedoet in het maatschappelijk leven. Daarom streven we naar economische zelfstandigheid van onze inwoners. Voor mensen die zich niet kunnen redden dragen we gezamenlijk een verantwoordelijkheid.

Sinds 2015 is de gemeente voor een groot deel zelf verantwoordelijk voor jeugdzorg, ouderenbeleid, werk en inkomen en voor de zorg aan langdurig zieken en ouderen. De zogeheten decentralisaties vormen een grote uitdaging. Het wettelijk kader bestaat onder meer uit de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Jeugdwet. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor een aantal verdragen: zoals het IVKR (rechten van het kind) en het VN-verdrag Handicap (het verbeteren van de positie van mensen met een beperking in onze samenleving).

Decentralisatie betekent ook een cultuuromslag. Deze omslag heeft betrekking op de hele samenleving. Iedereen krijgt ermee te maken, of je nu jong of oud bent. We kiezen met ons beleid voor grenzen/kaders die worden gesteld door landelijke politiek en rechtspraak. Daarbij durven wij ook te leren van de fouten die nieuw beleid nu eenmaal met zich meebrengt.

Wij hechten belang aan maatschappelijk initiatief. Mensen die vrijwillig anderen helpen verdienen alle waardering en professionele ondersteuning of dit nu in de vorm is van mantelzorg, vrijwilligerswerk in de schuldhulpverlening of het ondersteunen van statushouders. Tevens zorgt dit voor meer verbinding in de samenleving en dat juicht D66 toe. Overigens is het niet zo dat we bestaande taken afschuiven op vrijwilligers. Het is andersom, D66 gaat uit van wat de maatschappij, de vrijwilligers willen doen. Daar past een dienende, faciliterende overheid bij.

Wij zijn ons ervan bewust dat veranderingen in het zorgsysteem voor mensen een extra belasting kan zijn. Toch willen wij verbeteringen in de zorg niet in de weg staan. D66 wil hierbij ruimte voor experimenten. D66 wil de lokale beleidsvrijheid benutten. Wij vinden het belangrijk dat kwaliteit een belangrijk criterium is bij de gunning van opdrachten.

Voor personen die zelf regie willen voeren, blijft het persoonsgebonden budget (PGB) beschikbaar.

Sterke, toegankelijke dienstverlening

De gemeente heeft een belangrijke rol als dienstverlener. De gemeente is het loket van de overheid voor het aanvragen van een vergunning, voor een paspoort, voor de aangifte van een geboorte. D66 staat voor een servicegerichte overheid. Ook voor verenigingen, instellingen en ondernemers moet de gemeente een toegankelijk en dienstbaar aanspreekpunt zijn.

Een steeds groter deel van de dienstverlening van de gemeente vindt plaats via internet. Inwoners verwachten dit ook in steeds grotere mate. Het digitale loket van de gemeente moet gebruikersvriendelijk zijn, dat wil zeggen dat het goed toegankelijk moet zijn, informatie moet eenvoudig te vinden zijn en op een overzichtelijke manier worden aangeboden. De huidige website van de gemeente voldoet niet aan de eisen van de huidige tijd. Daarnaast wordt er te weinig rekening gehouden met mensen, die nog niet zo vertrouwd zijn met ons digitale tijdperk. D66 wil de website van de gemeente moderniseren voor een betere digitale dienstverlening.

Iedereen in Berkelland moet weten waar je met een hulpvraag terecht kunt. D66 wil dat de voormekaarteamen bekender en beter aanspreekbaar worden. Het vroeg signaleren van hulpvragen, het actief benaderen van inwoners, die minder actief hulp zoeken en het bouwen van netwerken, vragen veel capaciteit van de voormekaarteamen. De beste oplossingen voor inwoners komen van professionals die de ruimte krijgen en niet worden lastiggevalen door onnodige administratieve lasten. We denken vanuit inwoners en niet vanuit beleid.

Privacy

Dienstverlening via digitale kanalen speelt een steeds grotere rol en dat brengt met zich mee, dat de privacy en de veiligheid van onze inwoners maximaal beschermd moeten worden. Op lokaal niveau moet er aandacht zijn voor digitale privacy en veiligheid. Bij voortdurende voortdurende blijkt hoe kwetsbaar ICT-systemen zijn voor aanvallen van buitenaf. De inwoners van Berkelland moeten erop kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig met hun gegevens wordt omgegaan en dat hun privacy gewaarborgd is.

D66 wil dat er een externe veiligheidsscan wordt uitgevoerd van de digitale systemen, die de gemeente gebruikt. Als het nodig is moet er een plan van aanpak komen om de beveiliging van de informatiesystemen te verbeteren.

WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning)

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is erop gericht dat iedereen met een aandoening of beperking zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen en kan meedoen in de maatschappij. De gemeente zoekt, samen met de inwoner, naar de beste oplossing. Uitgangspunt hierbij is “wat kan de inwoner zelf en hoe kunnen familie, bekenden of vrijwilligers daarbij helpen?” Waar nodig wordt professionele hulp ingeschakeld. Voor een zorg- of hulpvraag kan een inwoner “aankloppen” bij het voormekaarteam.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Voor kwetsbare inwoners en hun verzorgers is het soms ingewikkeld om de weg te vinden in de WMO. Wat zijn de mogelijkheden? Wat wordt er van hen zelf verwacht? Onafhankelijke cliëntondersteuners kunnen een belangrijke, helpende rol spelen bij de toegang tot zorg en ondersteuning. Ook hebben zij een ondersteunende rol bij vragen over wonen, werk, leren, vervoer en inkomen. Zij helpen bij het verhelderen van de hulpvraag, denken mee over oplossingen in de eigen omgeving en helpen bij het aanvragen van passende ondersteuning en zorg. Hier zijn voor inwoners geen kosten aan verbonden. Inwoners hebben recht op onafhankelijke cliëntondersteuning. Veel inwoners in onze gemeente zijn niet op de hoogte van de onafhankelijke cliëntondersteuning. D66 wil dat er daarom meer werk wordt gemaakt van het actief, op voorhand, informeren van inwoners over onafhankelijke cliëntondersteuning.

Ondersteuning Thuis

In 2015 is Berkelland gestart met de pilot “Ondersteuning Thuis”. Bij Ondersteuning Thuis is er sprake van maatwerk. Er wordt naar gestreefd om rondom de inwoner zo weinig mogelijk “gedoe” te hebben met verschillende instanties. Het is een ambitieus project waar veel partijen bij betrokken zijn. Een inwoner maakt zelf de keuze welk pakket het beste bij haar of hem past. Een inwoner kan kiezen voor “uren” (de conventionele manier) of voor een resultaatafspraak. Helaas kunnen we bij deze pilot nog niet van een succes spreken. In de praktijk kiezen de meeste inwoners voor de inzet van huishulp op basis van uren en niet voor een resultaatafspraak. Daarnaast verloopt de samenwerking met een aantal partijen (waaronder Menzis) erg moeizaam. Ook is nog niet duidelijk of Ondersteuning Thuis juridisch houdbaar is.

D66 is onder de indruk van het enthousiasme waarmee de huishulpen zich inzetten voor de pilot “Ondersteuning Thuis”. Aan de inzet van de huishulpen ligt het zeker niet. Echter, Ondersteuning Thuis moet een middel zijn en geen doel. Tot nu blijkt dat niet aan alle uitgangspunten voldaan kan worden. D66 is van mening dat we een realistische kijk moeten blijven houden op de haalbaarheid van dit project. Op papier ziet het er goed uit, maar in de praktijk moet het nog zijn vruchten afwerpen. Hiervoor is tijd nodig. D66 wil deze tijd geven, maar blijft daarnaast het proces constructief kritisch volgen.

Effectieve hulp voor gezinnen

De gemeente is de afgelopen jaren verantwoordelijk geworden voor jeugdhulp. Dit biedt de kans om lokaal maatwerk te bieden. We nemen de gemeentelijke taken op het gebied van jeugdhulp zeer serieus. D66 wil dat de gemeente zich inzet om partijen bij elkaar brengen en voortdurend kijkt hoe ze de kwaliteit van jeugdhulp kunnen verbeteren.

Jeugdhulp voor gezinnen moet zo licht als het kan worden aangeboden en zo zwaar als nodig. Als gezinnen het moeilijk hebben willen we snelle en passende hulp. Dat betekent dat het hele gezin – ook kinderen en jongeren – betrokken moeten worden bij de keuzes. Gezinnen moeten weten waar ze naar toe kunnen en er dient zo snel mogelijk iemand de leiding te nemen. Voor kinderen met een (licht) verstandelijke beperking moet een duurzame manier van ondersteuning worden gegarandeerd die past bij de mogelijkheden en hulpvraag van het kind.

Goede geestelijke gezondheidszorg voor de jeugd

Steeds meer jongeren krijgen te maken met psychische klachten, maar deze worden nog te vaak niet herkend of erkend. We willen dat psychische problemen en gedragsstoornissen op scholen bespreekbaar worden gemaakt. D66 wil extra aandacht voor de kwaliteit en de toegankelijkheid van de Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (JGGZ). D66 tolereert geen wachtlijsten in de Jeugd GGZ. D66 wil de samenwerking tussen de Jeugd GGZ, specialistische hulp in de regio, voormekaarteam, huisartsen en scholen versterken. Kinderen en jongeren moeten op snelle en goede hulp kunnen rekenen wanneer dit nodig is.

Niet tussen wal en schip als je 18 wordt

Jeugdhulp stopt als jongeren 18 jaar worden. Hulp die dan nodig is, mag niet zomaar stoppen, omdat de regels veranderen. Niet elke jongere die de jeugdzorg of jeugd detentie verlaat, heeft familie bij wie de jongere kan wonen. Ook niet iedere jongere kan op zijn 18e zelfstandig wonen. Deze jongeren hebben meestal begeleiding nodig om financiën te beheren en schulden af te lossen, een studiekeuze te maken, of een stage of een baan te vinden. Deze jongeren moeten worden ondersteund naar zelfstandigheid en de afstemming tussen organisaties en regelingen moeten daarbij naadloos aansluiten.

Meer denkracht van jongeren

In Berkelland mogen jongeren jong zijn. Jongeren moeten daarvoor ook de ruimte krijgen zolang dat geen overlast geeft. Het jongerenwerk moet dit bespreekbaar maken tussen inwoners, jongeren en jongeren onderling.

Daarnaast wil D66 jongeren en kinderen graag vaker uitnodigen bij meedenkbijeenkomsten waarbij ze hun eigen ideeën voor de omgeving kunnen laten horen. Dit geldt zeker ook voor kwetsbare kinderen en jongeren.

Verevening kosten jeugdzorg

De overheveling van de jeugdzorg naar de gemeente ging gepaard met veel onzekerheden. Mede daarom is er bij de invoering door de Achterhoekse gemeenten besloten om de beschikbare budgetten per gemeente bij elkaar op te tellen en na een boekjaar de kosten samen te delen. Nadeel van dit systeem is dat iedere gemeente eigen keuzes maakt. Een gemeente die bijvoorbeeld veel investeert in preventie, om op deze manier minder beroep te hoeven doen op dure jeugdzorg, wordt min of meer afgestraft. Vanwege dit systeem heeft Berkelland al veel geld moeten bijleggen voor andere gemeenten. Het betreft zorggeld dat theoretisch niet geormerkt is en door andere gemeenten voor andere doelen ingezet zou kunnen worden.

D66 is vanaf het begin geen groot voorstander van de verevening en zal dit proces kritisch volgen.

Samen gezond ouder worden en langer thuis wonen

De samenstelling van de bevolking in Berkelland verandert. Ouderen en mensen met een beperking of chronisch ziekten blijven tegenwoordig langer thuis wonen. Wij willen deze mensen de mogelijkheid bieden om een gezond en actief leven te blijven leiden in hun eigen omgeving.

We zien een stijgende vraag naar passende woonvormen. We willen dat er voldoende woningen flexibel en levensloopgeschikt worden gemaakt. De gemeente moet slimme woonoplossingen stimuleren en faciliteren. Meer woningen moeten toegankelijk zijn voor rollators en rolstoelen of makkelijk aan te passen zijn. D66 wil dat de gemeente per buurt kijkt wat er nodig is aan meer levensloopgeschikte woningen met ruimte voor ideeën van bewoners. Hierbij moet specifiek worden gekeken naar nieuwe bestemmingen voor leegkomend vastgoed. De gemeente kan hierbij het gebruik van slimme zorgtechnologie en digitale gezondheidsoplossingen (e-health) verder stimuleren. Waar nodig moeten ouderen worden ondersteund om gebruik te kunnen maken van technologie.

Tegengaan van eenzaamheid onder ouderen

Ouderen zijn, door het wegvallen van familie en vrienden of omdat ze minder mobiel zijn, steeds vaker eenzaam. De angst is dat het probleem van eenzaamheid zal groeien nu de overheid wil dat ouderen langer thuis blijven wonen.

Eenzame ouderen zien vaak op tegen situaties waarin ze andere mensen zullen ontmoeten (zeker als ze al lang eenzaam/alleen zijn). Voor het bestrijden van echte eenzaamheid is meer nodig dan het organiseren van een activiteit. Uit onderzoek blijkt dat het belangrijk is om het sociale netwerk van ouderen uit te breiden en te verstevigen. Een vrijwillige netwerkcoach kan ouderen hierbij helpen.

Eenzaamheid onder ouderen vraagt om een structurele aanpak.

Dementerende ouderen

Het aantal mensen dat zelf of in de naaste omgeving te maken heeft met dementie neemt toe.

Om het leven van mensen met dementie en hun naasten te verbeteren, is ook veel psychosociale hulp nodig. Mensen met dementie ervaren veel sociale pijn, omdat ze worden buitengesloten. Dit lijden bestrijd je met psychosociale steun, zoals dementiecoaches, dagopvang en begeleiding bij mantelzorg.

Ook wordt er een groot beroep gedaan op de naasten van dementerende ouderen. Mensen met dementie en hun mantelzorgers hebben veel baat bij hulp en bezoek van vrijwilligers. Er is meer informatie en ondersteuning nodig voor vrijwilligers die mensen met dementie helpen. We willen stimuleren dat professionals en inwoners dementie herkennen en gebruik maken van ondersteuningsnetwerken waarin professionals en vrijwilligers met elkaar samenwerken. De gemeente en zorgaanbieders werken samen aan de voorlichting over dementie.

Mantelzorg

Door de veranderingen in de zorg zijn we veel meer afhankelijk van mantelzorgers en vrijwilligers in de zorg. Mantelzorg voor familie of bekenden is zwaar. We moeten voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. D66 wil daarom concrete plannen om mantelzorgers te ondersteunen en te ontlasten. Om dit te faciliteren wil D66 een betere verbinding tussen formele zorg, informele zorg en professionele mantelzorgondersteuning.

Speciale aandacht moet uitgaan naar partners van mensen met dementie. Zij worden extra zwaarbelast, omdat zij helaas niet altijd op steun kunnen rekenen van hun naaste omgeving. Familie en vrienden blijven soms weg, omdat ze veel moeite hebben met het anders zijn van mensen met dementie. Partners komen daardoor steeds vaker in een sociaal isolement. Het is daarom belangrijk dat er een netwerk wordt gecreëerd rondom deze mantelzorgers.

Wij beseffen dat in een samenleving waarin steeds meer mensen alleen komen te staan mantelzorg niet altijd even eenvoudig gevonden kan worden. Zorg kunnen bieden, vraagt begrip van de omgeving. Daarom pleit D66 ook voor meer aandacht en coulance van werkgevers voor dit belangrijke vrijwilligerswerk.

Vrijwilligerswerk

D66 vindt vrijwilligerswerk erg belangrijk. Net als deskundigheidsbevordering van vrijwilligers. Bij vrijwilligerswerk snijdt het mes namelijk aan twee kanten; zowel de individuele als maatschappelijke doelen worden gediend. Vrijwilligers participeren in onze maatschappij en hebben daarmee een vrijetijdsbesteding, wat ook zorgt voor sociale binding en leefbaarheid. Wij beschouwen vrijwilligers dan ook als kostbaar sociaal kapitaal. D66 vindt het belangrijk dat er een gemeente gecreëerd wordt waarin inwoners, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties optimaal kunnen functioneren. D66 wil organisaties, waar nodig, faciliteren en regelgeving, waar mogelijk, versoepelen.

Kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Werk is erg belangrijk. Werk biedt mensen de kans zich te ontplooien en leidt tot zelfredzaamheid en draagt bij aan geluk. Mensen die structureel weinig kansen krijgen, moeten we helpen.

Jeugdwerkloosheid, werkloosheid onder 50-plussers en statushouders verdienen extra aandacht. Het is belangrijk om samen met de gemeente, bedrijven, het onderwijs en andere partners hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Daarbij heeft de gemeente een voorbeeldfunctie als het gaat om het aanbieden van voldoende stage- en leerwerkplekken.

D66 is positief over de concrete invulling die de gemeente geeft aan haar nieuwe rol als werkgever in het kader van de participatiewet. In 2018 gaan 27 SW-medewerkers, die nu gedetacheerd zijn bij Hacron/Vebego, over naar de buitendienst van onze gemeente. Op deze manier toont Berkelland haar maatschappelijke verantwoordelijkheden en voorbeeldfunctie voor het bieden van werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. D66 is positief over deze ontwikkeling en is van mening dat dezelfde mogelijkheid nader onderzocht moet worden voor SW-medewerkers die werkzaam zijn bij Hacron-Schoon.

Het voormalig sociale werkvoorzieningschap Hameland is ondergebracht bij de sociale dienst Oost Achterhoek. SW-medewerkers worden succesvol gedetacheerd bij reguliere werkgevers. Datzelfde geldt voor mensen die na het op slot gaan van de SW in het doelgroepenregister zijn ingeschreven. Voor die mensen, die aangewezen zijn op een beschermd werkplek bij Hameland binnen, wordt getracht ook een plek bij een reguliere werkgever te vinden in de eigen woonkern; vaak in combinatie met een zorgpartij. Een succesvol concept dat wat D66 betreft ook ingezet kan worden voor nieuw beschermt werk. Voor een overgangperiode tot 1-7-2019 is er als vangnet Werkbaan Oost, als tijdelijke opvolger van het voormalige Hameland beschikbaar.

Armoede en schulden

Armoede kent veel gezichten en is een complex probleem dat mensen veel stress geeft en nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid. Armoede kan een gevolg zijn van werkloosheid, maar kan ook spelen wanneer mensen wel een baan hebben. Ziektekosten of woonlasten stijgen, een opdracht gaat niet door of er is een scheiding in het spel. Meedoen in de samenleving blijft in zo'n geval extra belangrijk, maar moeilijk. We zijn dan ook trots op de mogelijkheden die ons minimabeleid hiervoor biedt. Er is veel bereikt. Wel zien we dat veel regelingen zich richten op jongeren en dat er meer aandacht moet zijn voor senioren. Mogelijk dat de 'meedoen arrangementen' naar model van de gemeente Doetinchem hier een oplossing kunnen bieden.

Belangrijk is dat het taboe rondom schulden doorbroken wordt. Problemen moeten bespreekbaar worden gemaakt zodat verdere escalatie wordt voorkomen.

Veel mensen weten niet welke ondersteuning de gemeente kan bieden. De toegankelijkheid van schuldhulpverlening en de bekendheid van regelingen moet worden vergroot. Een goed gesprek over schulden is vaak effectiever dan het streng handhaven. Als er sprake is van (ernstige) armoede en schulden, dan spelen er mogelijk ook andere problemen.

De regels rond bewindvoering moeten landelijk aangepast worden. Te vaak komen mensen door dubieuze bewindvoeringsbureaus dieper en langer in de schulden dan nodig. We dienen zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen in de bewindvoering terecht komen. Belangrijk is nauwere samenwerking met zorgverzekeraars, woningbouwcorporaties en energiemaatschappijen. Het voormekaarteam speelt een belangrijke rol in het signaleren van (verborgen) armoede.

D66 D'ARAN

- De gemeentelijke website aanpassen op toegankelijkheid en leesbaarheid op doelgroepniveau;
- Aandacht voor de privacy van onze inwoners;
- Inzet van een vrijwillige netwerkcoach voor eenzame ouderen;
- Speciale aandacht voor dementerende ouderen;
- Meer aandacht, zorg en ondersteuning van mantelzorgers;
- “Nieuw” Beschut Werk in de eigen kern bij reguliere werkgevers beleggen in combinatie met zorg;
- Meedoen ook bij armoede;
- Bewindvoering voorkomen met zorgverzekeraars, woningbouwcorporaties en energiemaatschappijen;
- Jongeren die 18 jaar worden mogen niet tussen wal en schip vallen;
- Jongeren en kinderen actief laten meedenken over hun eigen leefomgeving;
- Actievere rol van gemeente om levensloopbestendig wonen te organiseren ook door aanpassingen aan woningen en versterken sociale omgeving;
- Betere afstemming tussen zorgverleners;

CULTUUR EN RECREATIE

Openbare bibliotheek

Herstructurering en vernieuwing van de werkwijze van de openbare bibliotheek was en is noodzakelijk. Vooral met invoering van de digitalisering en het toenemen van individualisering van de samenleving hebben bibliotheken te maken met een terugloop in lidmaatschappen, bezoekers, leners en uitgeleende boeken. Het Rijk heeft een wettelijke taak ten aanzien van de landelijk toegankelijke digitale bibliotheek. De gemeente is verantwoordelijk voor de “fysieke” bibliotheek. De bibliotheek en de gemeente spelen een belangrijke rol bij het tegengaan van analfabetisering door middel van de zogenaamde taalhuizen en het bondgenootschap laaggeletterdheid.

Boeken blijven essentieel voor kennisoverdracht en ontspanning. In iedere kern van Berkelland moet het mogelijk zijn en blijven om boeken te lenen. Uitgangspunt hierbij is dat jongeren tot 14 jaar gratis boeken moeten kunnen lenen. Er moet gestuurd blijven worden op een dorpsgerichte aanpak, waar mensen elkaar ook kunnen ontmoeten. De dorpsböke zijn wat dat betreft een goede aanvulling op het voorzieningenniveau van de kleine kernen.

Cultuur- en muzikeducatie

D66 wil alle kinderen op jonge leeftijd bewust laten omgaan met kunst en cultuur. Op school moeten zij kennis kunnen maken met onder andere beeldende kunst, dans en muziek. Met de lessen algemeen muzikale vorming (AMV) en de inzet van combinatiefunctionarissen wordt hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. D66 zal de effecten hiervan kritisch volgen. Als de bewustwording leidt tot verdere interesse zijn de muziekverenigingen en het Segno-collectief de aangewezen partijen om de “doorgaande lijn” aan te bieden. De HaFaBra subsidies leveren daarbij een belangrijke bijdrage. Ook nieuwe initiatieven voor de jeugd, zoals de Highland Valley Pipes moeten van de subsidie gebruik kunnen maken.

Cultureel erfgoed

Ons erfgoed vormt een brug tussen ons verleden en onze toekomst en is vaak een drager van lokaal verleden en lokale cultuur. D66 vindt het belangrijk dat onze samenleving dit historisch besef behoudt. De overheid heeft de verantwoordelijkheid om ons cultureel erfgoed (materieel, gebouwen als immaterieel, gebruiken) te blijven beschermen. D66 is alleen voor verkoop van gemeentelijk cultureel erfgoed als dit een meerwaarde voor onze inwoners oplevert en openbaar toegankelijk blijft. Als dit niet gegarandeerd is, dient de gemeente eigenaar te blijven. Immaterieel cultureel erfgoed is minstens net zo belangrijk en hiervoor vraagt D66 meer aandacht. Het gaat om Achterhoekse folklore, sporten en feesten. Van jammarkt tot bloemencorso. Veel van dit immateriële culturele erfgoed heeft ook een grote toeristische waarde.

Sport

Sport is meer dan lichamelijke beweging. Sport leert mensen met elkaar omgaan, het bevordert de gezondheid, zorgt voor ontspanning en sociale contacten. Het gemeentelijke sportbeleid heeft veel raakvlakken met andere beleidsterreinen zoals jeugd- en gezondheidszorg. Regionaal sluit het beleid aan bij het Achterhoekse sportkader Achterhoek In Beweging en Gelderland Sport! D66 wil extra aandacht binnen Achterhoek In Beweging voor de Echt Achterhoekse sporten als survival, touwtrekken, klootschieten en motorcross. Deze sporten hebben, naast een sportieve, een culturele en toeristische meerwaarde. D66 draagt de individuele sporter en sportverenigingen een warm hart toe.

D66 is voor versterking van het sportverenigingsleven. De goede samenwerking tussen gemeente en de Sport Federatie Berkelland (SFB) wil D66 continueren. De SFB zal gepositioneerd moeten blijven als belangrijk advies gevend orgaan voor gemeentelijke beleidsvoorstellen en verenigingsondersteuning. Daarnaast vervult de SFB een belangrijke bijdrage in het bewegen en sporten van de jeugd en de toeleiding naar de verenigingen.

De Berkellandse Uitdaging is de afgelopen jaren succesvol gebleken en kan verenigingen onderling en bedrijfsleven prima met elkaar verbinden. Wij zijn dan ook voor blijvende inzet van de Berkellandse Uitdaging.

D66 wil combifuncties continueren. Deze combifuncties moeten bruggen blijven bouwen tussen sport, onderwijs, cultuur, kinderopvang en welzijn. Voor sportverenigingen betekent dit o.a. het versterken van de maatschappelijke functie door in samenspraak met scholen en andere maatschappelijke partners naast sport- en beweegactiviteiten andere maatschappelijke functies aan te kunnen bieden zoals bijvoorbeeld kinderopvang, gezonde leefstijl, activiteiten voor senioren en werkzoekenden. Ook marktpartijen kunnen hier met waardevolle interventies een rol vervullen.

D66 is voorstander van de Open Club gedachte en wil deze stimuleren. Sportverenigingen anno nu zijn een onderdeel van een voortdurend in beweging zijnde samenleving. Clubs merken dat de vraag van hun leden en potentiële leden verandert, dat er andere organisaties in de buurt zijn met wie clubs mooie samenwerkingsverbanden kunnen creëren. Zo kan het bestaansrecht voor nu en voor de toekomst verzekerd worden. Openheid, uitnodigend zijn voor iedereen die wil sporten en bewegen en ondernemend genoeg om kansen te signaleren en te benutten, dat kenmerkt de open club.

De financiële vitaliteit van sportverenigingen moet goed zijn. Het gewijzigde btw-regime rond sport en privatiseringen kan hiervoor een bedreiging zijn. D66 wil dat de gemeente de vinger aan de pols houdt en bijdraagt aan een oplossing indien de financiële vitaliteit onder druk komt.

Het minimabeleid is zodanig ingericht dat de hoogte van de contributies geen belemmering is om te gaan sporten.

Accommodatiebeleid

In 2005 heeft D66 een plan gepresenteerd om door gezamenlijke exploitatie en of privatisering de kosten te verlagen van sportaccommodaties, waaronder ook de zwembaden.

De visie van D66 heeft inmiddels geleid tot win-win-situaties voor zowel de sportverenigingen en zwemaccommodaties als de gemeentelijke financiën.

D66 is voor handhaving van de subsidie, dan wel de afname van de huidige maatschappelijke producten bij de bestaande geprivatiseerde zwembaden in Berkelland. De binnenbaden in Neede en Borculo hebben in combinatie met de sporthal een veel bredere maatschappelijke functie, van pluimveetentoonstelling en expohal, tot carnaval. De afgelopen periode is de privatisering van de buitensport succesvol afgerond. Berkellands grootste sportpark de Bijenkamp is grotendeels geprivatiseerd. Helaas is deze privatisering niet gepaard gegaan met een verplaatsing nabij de kern van Eibergen. Een gemiste kans! We zullen ons blijvend extra in moeten spannen om op deze plek de verbinding van sport met andere sociaal maatschappelijke activiteiten tot stand te brengen. Voor de binnensport zal er per accommodatie een maatwerkoplossing gezocht worden op een 'natuurlijk' moment.

In de grote kernen dienen de hoofdaccommodaties (Pickerhal, Rikkelder, Timpke en Spilbroek) up to date te blijven. D66 is van mening dat er in de vier accommodaties in meer of mindere mate investeringen noodzakelijk zijn om dit doel te bereiken. Dit geldt ook voor gymzalen, voor zover deze langjarig nodig blijven.

Recreatie en toerisme

Op het gebied van recreatie en toerisme ligt een enorme kans voor de gemeente. Vooral de plattelandsontwikkeling brengt op dit gebied veel kansen met zich mee. Er spelen op dit moment dan ook veel ontwikkelingen in het gebied die door initiatiefnemers nader onderzocht worden. Met het museum voor modern realisme in Ruurlo hebben we een landelijke trekker binnen de gemeente. Een goede verbinding met het centrum van Ruurlo zal tot nog meer spin-off leiden. Initiatieven die in potentie een landelijke trekker kunnen worden, moeten we daar waar mogelijk faciliteren. Subsidie kan hiervoor een middel zijn. Zes procent van onze beroepsbevolking werkt in deze groeisector.

Het aantal organisaties dat zich met toerisme en recreatie bezighoudt, is nog steeds groeiende. Het geeft aan hoeveel potentie er in 'het product' zit, maar het is ook een gevaar waar het gaat om versnipperde aandacht en middelen van de gemeentelijke overheid. Met de Stichting Achterhoek Toerisme promoten we de Achterhoek als streek en daarbinnen Berkelland. We dragen hierin als gemeente financieel bij. De lokale TIP (toeristische informatiepunten) zijn de op-volgers van de lokale VVV's en moeten vooral door de plaatselijk betrokken recreatieondernemers worden bekostigd. We zetten in op een toename van het aantal overnachtingen en toeristische bestedingen in Berkelland.

D66 D'ARAN

- Behouden HAFABra subsidie
- Behoud cultureel erfgoed, gebouwen en gebruiken
- Aandacht voor Achterhoekse sporten
- Versterking van sportverenigingen, door SFB, Berkellandse Uitdaging, Combifuncties en Open Club.
- Up to date houden binnensportaccommodaties
- Binnenhalen landelijke toeristische trekker(s)
- Verbinden Achterhoekse cultuur met toerisme

MILIEU

Milieubeleid

Alle gemeentelijke besluiten dienen getoetst te worden op gevolgen voor natuur en milieu. Dit moet tot uitdrukking komen in een speciale milieuparagraaf bij gemeenteraadsvoorstellen en een paraaf van de verantwoordelijke milieuwethouder. Controle op de naleving van verordeningen en voorschriften is van groot belang.

Met behulp van de bestaande milieuwetgeving moet door de gemeente een actief milieubeheer worden gevoerd. Dit kan o.a. door het oplossen van bestaande milieuvriendelijke situaties, periodiek verslag aan de gemeenteraad over milieuknelpunten, milieuoverleg met andere overheden en het aansluiten op de nieuwste wetenschappelijke ontwikkelingen betreffende milieubeheer.

Natuurbescherming

Duurzaam natuurbeheer komt alleen tot stand in samenhang met ruimtelijke ordening, water, milieubeleid, recreatie en landbouw. D66 vindt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de zorg voor natuur en landschap, toezicht, voorlichting en bemiddeling, opzetten, stimuleren en begeleiden van natuurbeheeractiviteiten. De gemeente dient in eerste aanleg zelf zorg te dragen voor het onderhoud aan waardevolle landschapselementen, daar waar mogelijk kan een convenant met verenigingen en stichtingen op dit gebied een goed of zelfs beter alternatief bieden.

Natuur en recreatie zijn van belang voor de landbouw en omgekeerd. Agrarisch natuurbeheer moet economisch rendabel zijn. Daar waar natuurlijke landschapselementen zoals plantenrijke bermen, houtwallen en bosschage stilzwijgend verdwijnen dient handhavend opgetreden te worden. Het ruimtelijk vastleggen van deze natuurlijke landschapselementen is daarbij van grote waarde. Terugkeer van het coulisselandschap en brede bermen met struweel zijn op papier geregeld, maar moeten nu in de praktijk hersteld worden. We doelen daarmee op een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit en het leefbaar maken van het landschap. D66 steunt de pogingen van de gemeente Berkelland het landelijke beleid op het gebied van de opgave voor de mestboekhouding aan te passen zodat er gewerkt wordt met kadastrale gegevens in plaats van luchtfoto's.

Bij elk besluit zal D66 de invalshoek "natuur" zeer nadrukkelijk in de besluitvorming betrekken.

Openbaar groen

De invalswegen naar elke kern van de gemeente Berkelland zijn een visitekaartje en dienen er representatief uit te zien. Ook de rotondes verdienen aandacht wat betreft de aankleding; daar waar de provincie het bevoegde gezag is zal in samenspraak tot een meer aansprekend beeld gekomen moeten worden.

De gemeente dient te zorgen voor een milieuvriendelijk beheer van wegbermen en plantsoenen. Inwoners dienen zoveel mogelijk betrokken te worden bij de inrichting van het openbaar groen. Onderhoud zien wij als een gemeentelijke kerntaak. Dat laat onverlet dat als er in samenspraak met inwoners vrijwillig gekomen wordt tot een andere beheersvorm van een straat of wijk, dat prima is. Het openbaar groen dient goed onderhouden te worden. Openbaar groen mag daarbij vervangen worden door groen dat minder onderhoud vraagt zodat de totaalaanblik door het jaar heen verzorgd is. De huidige aanbesteding van schoffelwerkzaamheden waarbij het uitgangspunt de noodzaak in plaats van frequentie is, is effectief gebleken.

Hondenbelasting

D66 is geen voorstander van hondenbelasting. Wel zien we dat op sommige plaatsen ernstige vervuilingen ontstaan doordat er onvoldoende gehoor wordt gegeven aan de opruimplicht. Wij zien hiervoor een belangrijke handhavende en bewustmakende taak. Extra controles zijn nodig op speelplaatsen en rondom visvijvers. Ook in het buitengebied neemt de overlast toe en kan vee van agrariërs besmet raken. Voorlichting is ook hier erg belangrijk en een opruimplicht is wenselijk.

Energie

Energiebesparende maatregelen met betrekking tot gebouwen, woningen en voorzieningen waarvan de gemeente het beheer heeft dan wel op het beheer invloed kan uitoefenen, dienen met kracht te worden voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd.

Energiebesparende maatregelen bij particulieren moeten blijvend gestimuleerd worden met subsidies of goedkope leningen.

Berkelland moet in 2030 klimaatneutraal zijn, zoals met de Achterhoekse gemeenten in 2013 is afgesproken bij de Tafel van Groenlo.

Vuilverwerking

Met het aflopen van de contracten voor vuilverwerking in Berkelland is het tijd om de balans op te maken. Een heroriëntatie op de vuilverwerking, met kennis van de nieuwste technieken en proefnemingen in andere gemeenten sluit hierbij aan. Evenals het actief betrekken van inwoners. Oud papier ophalen is een belangrijke bron van inkomsten voor verenigingen, bij een mogelijk andere inzamelmethodiek moet de opbrengst wel naar de verenigingen toevloeien. Het beleid moet er op gericht zijn om binnen de huidige vuilverwerkingsmogelijkheden het scheidingsbewustzijn bij de inwoners te vergroten. Afval wordt steeds meer gezien als grondstof. Daarom wordt nu gesproken over grondstoffen en grondstoffenbeleid. De landelijke VANG ('Van Afval Naar Grondstof') doelstelling is dat in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner ingezameld wordt en een afvalscheiding van meer dan 75%. D66 blijft daarbij aanhanger van het principe 'de vervuiler betaalt'.

Asbestsanering

Voor 2024 moeten alle asbestdaken verwijderd zijn. Dit betekent een hele opgave voor particulieren en ondernemers. Dat geldt ook voor Berkelland als een van de grootste plattelandsgemeenten. De wetgeving is complex en de landelijke subsidieregeling karig. Om de inwoners zoveel mogelijk te ondersteunen, dient de gemeente een kenniscentrum in te richten, waar op deskundige wijze de inwoners met raad en daad worden bijgestaan en dient er een plan van aanpak te komen voor knelpunten.

- Nadrukkelijk betrekken van milieuaspecten bij beleid
- Waardevolle landschapselementen beschermen en onderhouden
- Herstel coulisselandschap, bermen en biodiversiteit
- Groenonderhoud verbeteren
- Berkelland klimaatneutraal.
- Betere controle op opruimplicht hondenpoep
- De vervuiler betaalt
- Oud papier opbrengst blijft voor verenigingen.
- Asbestsanering pro-actief begeleiden.

RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

Woningbouw

De Berkellandse kernen moeten een aantrekkelijke woonplaats zijn en blijven. De afgelopen periode zijn zichtbare stappen gezet. Er is geïnvesteerd in de openbare ruimte: wegen zijn opgeknapt, centra van de grote kernen zijn of worden opgeknapt en ontsierende panden afgebroken. Deze lijn moet de komende tijd voortgezet worden, met cofinanciering van de provincie.

De landelijke woningmarkt is volop in beweging dankzij de aangetrokken economie. Mensen durven weer te investeren, rentestanden zijn laag. Daar waar de overheid regulerend tracht op te treden, maken inwoners eigen keuzes, niet gehinderd door gemeentegrenzen. Ruimtelijke procedures zijn trage instrumenten. Daarom moet de gemeente alert blijven op nieuwe ontwikkelingen en kansen en maatwerk leveren waar nodig om bij een krimpende bevolking een aantrekkelijke vestigingsplaats te blijven. De provincie Gelderland spreekt daarom niet voor niets over wendbaar woonbeleid en de juiste woning op de juiste plaats. D66 heeft dan ook in oktober 2017 een woonpamflet uitgebracht om partijen wakker te schudden. We stellen vast dat het huidige beleid niet meer aansluit op de ontwikkelingen van het laatste half jaar. Naast de groeiende economie, die in de toekomst kan dalen, is de nieuwe N18 blijvend. Deze maakt kernen als Neede en Eibergen een aantrekkelijk alternatief voor inwoners en bedrijvigheid uit de Twentse steden en elders. We hebben dat het laatste halfjaar van 2017 geconstateerd en deze ontwikkeling is niet in de prognoses meegenomen. De groep nieuwe inwoners, waaronder vaak gezinnen met kinderen, moeten met open armen ontvangen worden en gefaciliteerd. Voor een deel zal dit in bestaande woningen plaatsvinden, maar ook nieuwbouw zal hiervoor nodig zijn. Per saldo bestaat het beeld dat er sprake zal zijn van forse krimp, maar we kunnen deze uitspraak zeker afvlakken en moeten deze niet versterken. Zonder extra inwoners zal de krimp later alleen maar toenemen.

D66 heeft ook extra aandacht voor de soms meer dan tien jaar leegstaande winkelpanden en monumentale panden. Deze ombouwen tot woningen is de enige oplossing. Verdere verpaupering heeft nu veel grotere negatieve gevolgen. Niet overal kan een parkeerplaats of een stukje groen worden aangelegd, of een maatschappelijke invulling worden gevonden.

De landelijke overheid kan de wooncentra voor senioren wel hebben afgeschaft, feit blijft dat veel senioren toch graag bij elkaar willen blijven wonen met zorg nabij. D66 vindt dat we voor deze alternatieve woonvormen extra aandacht moeten hebben in samenwerking met zorgpartijen en woningcorporaties. De nieuwe plannen voor de Bundeling in Ruurlo zijn hier een mooi voorbeeld van.

Binnen het herstructureringsfonds zal slopen een steeds groter aandeel innemen en zullen ook andere marktpartijen hieraan hun steentje bij moeten dragen.

D66 blijft een voorstander van een eenvoudiger en eenduidiger welstandsbeleid en welstandsvrije gebieden.

Kleine kernen

De leefbaarheid van de kleine kernen wordt natuurlijk niet uitsluitend bepaald door aspecten van ruimtelijke ordening. Het behouden van een zo breed mogelijk voorzieningenpeil is daarbij belangrijk, als ook het stimuleren van het verenigingsleven. D66 stelt daarom ook (tijdelijk) exploitatiesubsidie ter beschikking aan dorpshuizen. Wel moet behoud van een voorziening niet leiden tot minder kwaliteit, aan alles zit een ondergrens. Samenwerking met een andere voorziening of kern is dan vaak een betere oplossing.

Buitengebied

Het realiseren van het bestemmingplan buitengebied is een langdurend proces. Ondertussen gaan de ontwikkelingen door. Zichtbaar verandert de agrarische bedrijvigheid. Kleine bedrijven zonder opvolging stoppen, andere groeien juist sterk door de economisch noodzakelijke schaalvergroting. Nieuwe activiteiten als zorg en recreatie nemen toe, landbouwgronden veranderen in natuurgebieden en het aantal particuliere woningen groeit. Het provinciale Plussenbeleid moet nog vertaald worden naar gemeentelijk niveau. Het ammoniakdilemma is hardnekkig, de regelgeving neemt nog steeds toe, mede door rechtelijke uitspraken en nieuwe onderzoeken op het gebied van gevolgen voor de volksgezondheid. Voor D66 is de agrariër een belangrijke economische pijler en zal schaalvergroting voor overblijvers vaak ook mogelijk zijn, maar er zijn grenzen aan de groei. Het Plussenbeleid biedt een goede kans om agrariërs te kunnen laten groeien, waarbij de plus garandeert dat de natuur, dierenwelzijn en de omgeving ook baat heeft bij de uitbreiding van het bedrijf.

Een actieve houding van de gemeente is bij de totstandkoming van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied een vereiste. Een gemeente die de belangen van alle betrokkenen behartigt: agrariërs, bewoners van kleine maar ook grote kernen en niet in de laatste plaats de particuliere bewoners van het buitengebied.

Verrommeling van het buitengebied moet voorkomen worden. Tegen clandestien bouwen moet worden opgetreden en nieuwe vestiging/uitbreiding moet alleen worden toegestaan als er sprake is van een duidelijke meerwaarde voor het platteland en wanneer deze gebaseerd is op objectieve criteria.

De jarenlange inzet van D66 voor breedband in het buitengebied heeft zijn vruchten afgeworpen. De aanleg is in volle gang en zal in 2018 afgerond worden.

- Investeren in openbare ruimte en centra
- Leefbaar houden van kleine kernen
- Bouwmogelijkheden in alle kernen
- Woningbouwprogramma aanpassen aan nieuwe realiteit
- Extra aandacht voor leegstaande winkels, monumentale panden en wonen met zorg
- Plattelandsontwikkeling door focus en visie op ruimtelijke, economische en ecologische ontwikkelingen

FINANCIEN EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Financiën

Het college van Berkelland is verantwoordelijk voor een sluitende begroting en een sluitend meerjarenperspectief. De programmabegroting en productenraming zijn voor de gemeenteraad de basis om de financiële positie van de gemeente goed te kunnen beoordelen. De voorjaarsnota en najaarsnota dienen tijdig en compleet met toelichting aan de raad te worden voorgelegd, zodat de raad zich een goed oordeel kan vormen over de actuele financiële situatie en tijdig kan sturen. Het regelmatig verstrekken van tussentijdse actuele financiële ontwikkelingen aan de raad, maakt een verdere goede bewaking van de financiële situatie mogelijk.

Begrotingsuitgangspunten

De begroting dient transparant te zijn voor het te vormen beleid in de raad. Parameters als inflatiecijfers en rekenrentes dienen boven alle twijfel verheven te zijn. Begrotingswijzigingen dienen open en duidelijk gecommuniceerd te worden. Taken die de gemeentelijke overheid in het kader van de drie transities overneemt van de rijksoverheid kunnen - zoals het zich nu aan laat zien - binnen de door het rijk toegekende middelen uitgevoerd worden. We zullen hierop toe moeten blijven zien en daarnaast zien we gelukkig de eerste positieve kwalitatieve effecten van deze transities.

Belastingen en leges

Tariefsverhogingen van gemeentelijke belastingen mogen in beginsel niet hoger zijn dan nodig, ter compensatie van loon- en prijsstijgingen, dat wil zeggen gelijk aan de inflatie. (Tenzij hier aantoonbaar noodzakelijk nieuw beleid tegenover staat) De tarieven, in rekening gebracht voor gemeentelijke diensten, dienen zoveel mogelijk kostendekkend te zijn en de consument moet afrekenen op basis van het gebruik dat hij van deze diensten maakt. D66 is voorstander van het heffen van doelbelasting. Toeristenbelasting bijvoorbeeld moet ten goede komen aan voorzieningen/beleid voor deze groep. Alleen de OZB mag dienen als algemeen dekkingsmiddel. De waardebepaling die ten grondslag ligt aan de onroerend zakenbelasting dient reëel te zijn, waardoor bezwaarschriften tot het minimum beperkt zullen blijven en kosten kunnen worden bespaard. De voormeldingen waar het GBT sinds kort mee werkt zijn daarin een belangrijk middel.

Begroting en lastendruk

De uitkeringen uit het gemeentefonds zullen de komende jaren met de aantrekkende economie waarschijnlijk een stijgende lijn aantonen. De meerjarenbegroting is gelukkig op orde, maar daarmee is het gezegd. Als er meer ruimte komt wil D66 de lastendruk bij onze inwoners verder verlagen. De gemeente moet een basisvoorzieningenniveau in stand houden, maar het is aan de inwoners zelf om een keuze te maken of men een abonnement op de bibliotheek neemt, een zwemkaartje koopt of een theater bezoekt. Hoe lager de lastendruk, hoe meer ruimte om keuzes te maken. De afgelopen periode zijn de lasten voor de inwoners gedaald of slechts met de inflatie verhoogd, die lijn willen we graag voortzetten.

Aanbestedingsbeleid

Het in Berkelland geldende aanbestedingsbeleid is goed. Binnen de regels is er de mogelijkheid om het plaatselijke bedrijfsleven een streepje voor te geven. In uitvoering kan er echter nog gewonnen worden in financieel en kwalitatief opzicht. Ook bij het exporteren van het eigen aanbestedingsbeleid naar organisaties die financieel van de gemeente afhankelijk zijn, ligt een kans om geld te besparen. Daarnaast geeft het beleid aan ondernemers gelijke kansen. D66 zal ook bij de aanbesteding op andere domeinen toezicht houden op deze werkwijze. Er moet meer aandacht komen voor het onderdeel SROI (Social Return on Investment) in aanbestedingen. Zowel in omvang als in uitvoering.

Schatkistbankieren en maatschappelijk rendement

Door de invoering van Schatkistbankieren met een rentevergoeding van circa 0% loopt de begroting van Berkelland structureel schade op. D66 is voorstander te investeren in een aantal zaken dat naast een financieel rendement ook een maatschappelijk rendement kent. Ons "spaargeld" mogen we hiervoor opnemen bij het Rijk. Hierdoor kunnen we investeren in onze eigen Berkellandse samenleving en een beter rendement creëren. Naast de reeds aanwezige starters-, blijver- en duurzaamheidsleningen en de hybride lening aan de BNG denken we daarbij aan duurzame investeringen in de eigen afvalverwerking en energievoorziening.

- Duidelijk en controleerbare begrotingspolitiek
- Doelbelasting
- Lage lasten
- Leges voor gemeentelijke diensten, uitgangspunt is kostendekkendheid
- Aandacht voor SROI in aanbestedingen en betere uitvoering
- Aanbestedingsbeleid, blijvende aandacht voor plaatselijke ondernemers
- Spaargeld (NUON aandelen) investeren in zaken met zowel financieel als maatschappelijk rendement

RICHTWIJZERS

Verkiezingsprogramma's zijn een momentopname en verouderen snel. Voor die gevallen waarin het verkiezingsprogramma niet voorziet, krijgen de volksvertegenwoordigers van D66 daarom vijf richtingwijzers mee waarmee toekomstige maatschappelijke vraagstukken kunnen worden beoordeeld:

- Vertrouw op eigen kracht van mensen
- Denk en handel internationaal
- Beloon prestatie en deel welvaart
- Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving
- Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Een uitgebreidere versie van de richtwijzers is te vinden in het landelijke verkiezingsprogramma van D66.

